

Brusel 4. října 2019
(OR. en)

12795/19

ENV 827
DEVGEN 188
ECO 103
SAN 418
PECHE 429
AGRI 482
IND 247
CHIMIE 128
ENER 454
RECH 451
TRANS 469

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	8. akční program pro životní prostředí – Společně změníme trendy – závěry Rady –

Delegace naleznou v příloze závěry Rady k výše uvedenému dokumentu nazvanému „8. akční program pro životní prostředí – Společně změníme trendy“ ve znění přijatém Radou na jejím 3716. zasedání konaném dne 4. října 2019.

8. akční program pro životní prostředí – Společně změníme trendy

– závěry Rady –

RADA EVROPSKÉ UNIE

PŘIPOMÍNÁJÍC, že již více než 40 let akční programy pro životní prostředí, jež jsou připravovány ve spolupráci se všemi zainteresovanými subjekty, poskytují Evropské unii rámce politiky v oblasti životního prostředí a klimatu, které přispívají k plnění environmentálních cílů a začleňování problematiky životního prostředí do dalších oblastí unijní politiky;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že podle ustanovení čl. 192 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) přijímá EU akční programy pro životní prostředí řádným legislativním postupem s cílem poskytnout strategické vedení a zajistit předvídatelná a koordinovaná opatření pro účely evropské politiky v oblasti životního prostředí a změny klimatu;

PŘIPOMÍNÁJÍC rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o všeobecném akčním programu pro životní prostředí na období do roku 2020 s názvem „Spokojený život v mezích naší planety“¹ (dále jen „7. akční program pro životní prostředí“), který stanoví vizi pro rok 2050, v jejímž rámci je politika v oblasti životního prostředí a změny klimatu prezentována jako faktor přispívající k zelenému růstu, zdravé planetě a zlepšování životních podmínek pro občany;

PŘIPOMÍNÁJÍC Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 přijatou Organizací spojených národů, cíle udržitelného rozvoje a diskusní dokument Komise s názvem „Směřování k udržitelné Evropě do roku 2030“;

¹ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171.

PŘIPOMÍNÁJÍC Rámcovou úmluvu Organizace spojených národů o změně klimatu, Pařížskou dohodu z prosince 2015, sdělení Komise s názvem „Čistá planeta pro všechny“, které předkládá dlouhodobou strategickou vizi vybudování prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky EU do roku 2050, a zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o globálním oteplení o 1,5 °C;

PŘIPOMÍNÁJÍC zjištění uvedená v globální hodnotící zprávě o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách, kterou v roce 2019 vypracovala Mezivládní vědecko-politická platforma pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) a v níž tato platforma varuje, že stav přírody se v celosvětovém měřítku zhoršuje rychlostí, která je v celé historii lidstva bezprecedentní, a že se tempo vymírání druhů zrychluje, což má velice negativní dopad na zboží a služby poskytované přírodou, jakož i pro lidi po celém světě;

PŘIPOMÍNÁJÍC šestou zprávu v rámci globálního environmentálního výhledu, druhou zprávu v rámci globálního výhledu v oblasti chemických látek, globální výhled v oblasti zdrojů z roku 2019 a každoroční zprávy Evropské agentury pro životní prostředí o ukazatelích kvality životního prostředí;

PŘIPOMÍNÁJÍC novou strategickou agendu na období 2019–2024, kterou dne 20. června 2019 přijala Evropská rada a v níž je zdůrazněna naléhavá potřeba vybudovat klimaticky neutrální, ekologickou, spravedlivou a sociální Evropu;

PŘIPOMÍNÁJÍC záměr nově zvolené předsedkyně Komise předložit Zelenou dohodu pro Evropu;

PŘIPOMÍNÁJÍC usnesení Evropského parlamentu o provádění sedmého akčního programu pro životní prostředí a stanovisko Výboru regionů s názvem „Příprava 8. akčního programu pro životní prostředí“;

PŘIPOMÍNÁJÍC závěry Rady s těmito názvy:

- Směřování ke stále udržitelnější Unii do roku 2030²;
- Směrem ke strategii pro udržitelnou politiku Unie v oblasti chemických látek³;
- Větší oběhovost – přechod k udržitelné společnosti⁴;

² Dokument 8286/19.

³ Dokument 10713/19.

⁴ Dokument 12791/19.

1. ZDŮRAŽŇUJE, že základem spravedlivé, zdravé a prosperující společnosti jsou dobře fungující ekosystémy a služby, jež tyto ekosystémy poskytují, a PODTRHUJE, že je naléhavě zapotřebí jednat, neboť bylo překročeno několik mezí naší planety a změna klimatu, znečištění, úbytek biologické rozmanitosti a rychle se zvyšující poptávka po přírodních zdrojích ohrožují dobré životní podmínky a vyhlídky generací stávajících i budoucích; TRVÁ na tom, že nekonání odpovídajících kroků v současnosti způsobuje vysoké náklady z hlediska životního prostředí, lidského zdraví, dobrých životních podmínek a ekonomiky; PŘIPOMÍNÁ, že Unie je odhodlána zajistit vysokou míru ochrany životního prostředí a lidského zdraví, zlepšovat kvalitu životního prostředí a bojovat proti změně klimatu;

Hodnocení 7. akčního programu pro životní prostředí

2. VÍTÁ zprávu Komise o hodnocení 7. akčního programu pro životní prostředí;
3. BERE NA VĚDOMÍ hlavní zjištění uvedená ve zprávě Komise, podle nichž jsou vize pro rok 2050 a všechny tři tématické priority⁵ nadále platné; JE však VELICE ZNEPOKOJENA tím, že v oblasti politik týkajících se životního prostředí a změny klimatu přetrvávají značné problémy;
4. BERE NA VĚDOMÍ, že podle uvedeného hodnocení byl při plnění cílů stanovených v 7. akčním programu pro životní prostředí učiněn určitý pokrok a že nejmenšího pokroku bylo dosaženo ohledně opatření týkajících se přírodního bohatství, životního prostředí a zdraví, provádění a začleňování environmentálních aspektů do dalších politik;

⁵ Chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství Unie, změnit Unii v zelené a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje, chránit občany Unie před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky;

5. SOUHLASÍ se zjištěním uvedeným v hodnocení, podle něhož 7. akční program pro životní prostředí poskytuje v oblasti politiky týkající se životního prostředí a změny klimatu značnou přidanou hodnotu; v této souvislosti ZDŮRAZŇUJE, že 7. akční program pro životní prostředí stanoví spolehlivou strategii, vytváří pevné a koherentní vazby s vnitrostátními strategiemi, přispívá k předvídatelnějším, rychlejším a lépe koordinovaným opatřením v oblasti politiky týkající se životního prostředí a změny klimatu a umožňuje, aby EU při mezinárodních jednáních týkajících se životního prostředí vystupovala jednotně;
6. PŘIPOMÍNÁ, že 7. akční program pro životní prostředí skončí dne 31. prosince 2020; VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby zintenzivnily úsilí o dokončení opatření realizovaných v rámci prioritních cílů, a to zejména těch, jež se týkají oblasti přírodního bohatství, biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb, zdraví, znečištění ovzduší, kvality vody, nebezpečných chemických látek a investic; NALÉHAVÉ VYZÝVÁ Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy a s příslušnými orgány Unie a v souladu se 7. akčním programem pro životní prostředí a se závěry Rady s názvem „Směrem ke strategii pro politiku Unie v oblasti chemických látek“ předložila bez jakéhokoli dalšího odkladu unijní strategii pro netoxické prostředí, která se bude plně zabývat otázkami týkajícími se endokrinních disruptorů, kombinovaných účinků chemických látek a nanomateriálů;

8. akční program pro životní prostředí

7. VYZÝVÁ Komisi, aby nejpozději do začátku roku 2020 předložila ambiciózní a cíleně zaměřený návrh 8. akčního programu pro životní prostředí na období 2021–2030 s cílem zabránit vzniku proluky mezi 7. a 8. akčním programem pro životní prostředí, jak to požaduje článek 4 rozhodnutí o 7. akčním programu pro životní prostředí; a ZDŮRAZŇUJE, že 8. akční program pro životní prostředí by měl vycházet ze zjištění uvedených v hodnotící zprávě o 7. akčním programu pro životní prostředí, jakož i z nejnovějších dostupných vědeckých poznatků a znalostí, včetně zprávy s názvem „Evropské životní prostředí – stav a výhled 2020“ (zpráva o stavu životního prostředí za rok 2020 – SOER 2020), přičemž by měl zohledňovat různorodost podmínek v jednotlivých regionech Unie a čl. 191 odst. 3 SFEU;

8. VYZÝVÁ v tomto ohledu Komisi, aby znovu stanovila či určila společné prioritní cíle pro strategická opatření v rámci 8. akčního programu pro životní prostředí a zachovala při tom vizi pro rok 2050 převzatou ze 7. akčního programu pro životní prostředí a současně rovněž nadále kladla jednoznačný důraz na to, aby byly co nejdříve a nejpozději do roku 2030 dosaženy konkrétní výsledky, tak aby byl 8. akční program pro životní prostředí environmentálním pilířem provádění Agendy 2030 v EU; v této souvislosti ZDŮRAŽŇUJE, že je naléhavě zapotřebí, aby jakožto obecná priorita EU bylo v zájmu jejích občanů a za účelem zachování její důvěryhodnosti v evropském a celosvětovém měřítku provádění Agendy 2030 na celosvětové i unijní úrovni urychleno;
9. VYZÝVÁ Komisi, aby do 8. akčního programu pro životní prostředí zahrnula řádně vymezený monitorovací mechanismus, který zajistí odpovědnost za závazky a jejich plnění, a rovněž jasné ukazatele založené na výsledcích, které budou sloužit k měření pokroku; tento monitorovací mechanismus by měl vycházet ze stávajících mechanismů pro podávání zpráv a pro shromažďování údajů (jako je přezkum provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí (EIR), evropský semestr, zprávy o stavu životního prostředí (SOER), cíle udržitelného rozvoje a další) a současně by měl zamezit duplicitě činností a další administrativní zátěži pro členské státy a další subjekty podávající zprávy; dále by měl 8. akční program pro životní prostředí zahrnovat přezkum v polovině období v roce 2024, aby bylo možné provést vyhodnocení a řešit nově se objevující environmentální problémy;
10. DOMNÍVÁ SE, že 8. akční program pro životní prostředí by měl být relevantní pro všechny zainteresované subjekty a měl by lépe integrovat jednotlivé úrovně správy, všechny příslušné aktéry a nová partnerství, jakož i vývoj v rámci mezinárodních dohod; ZDŮRAŽŇUJE, že 8. akční program pro životní prostředí se musí zabývat správou záležitostí týkajících se životního prostředí, včetně otázek, jako je transparentnost, informovanost, účast veřejnosti a přístup ke spravedlnosti; ZDŮRAŽŇUJE, že je zapotřebí zlepšit provádění, prosazování právních předpisů Unie, poskytování informací, jakož i komunikaci s veřejností a zvyšování jejího povědomí; KONSTATUJE, že je zapotřebí usnadnit výměnu know-how a osvědčených postupů a podporovat příslušné orgány v jejich úsilí o provádění a prosazování právních předpisů v oblasti životního prostředí;

11. PODTRHUJE, že klimatické a environmentální problémy Evropy jsou systémové povahy a že je zapotřebí pracovat na souborech politických opatření se širším hlediskem udržitelnosti, přičemž je třeba integrovat všechny tři rozměry udržitelného rozvoje, plně využívat příležitostí pro zajištění vedlejších přínosů a synergií mezi různými environmentálními politikami, včetně politik zabývajících se problematikou klimatu, přírody a biologické rozmanitosti, kvality ovzduší a zdravého životního prostředí, vodních zdrojů a oběhového hospodářství, a začleňovat environmentální rozměr, jak je uvedeno v diskusním dokumentu Komise o cílech udržitelného rozvoje, se zvláštním důrazem na politiky v oblasti obchodu, zemědělství a potravin, lesnictví, rybolovu, energetiky, těžby nerostných surovin, průmyslu, civilní ochrany, stavebnictví, infrastruktury, v digitální oblasti a v oblasti dopravy a mobility; ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí upřednostnit opatření pro účely ekologické transformace, která bude spravedlivá a v jejímž rámci se budou při koncipování sociálních, ekonomických a finančních politik EU lépe začleňovat environmentální a klimatické aspekty;
12. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité posílit financování environmentálních politik a udržitelné financování pro účely ekologické transformace; PODTRHUJE, že je důležité, aby odpovědné společnosti začleňovaly environmentální cíle do svých podnikatelských plánů; ZDŮRAZŇUJE, že je v tomto ohledu zapotřebí mobilizovat soukromé a veřejné investice pro účely ekologické transformace, internalizovat v rámci tržních cen externí environmentální a sociální náklady a postupně zrušit dotace s nepříznivým vlivem na životní prostředí; DÁLE ZDŮRAZŇUJE zásadní úlohu, kterou z hlediska podnícení inovací a přelomových technologií pro účely ekologické transformace má program Horizont Evropa; PODPORUJE pokračující uplatňování akčního plánu pro financování udržitelného růstu, a to zejména pokud jde o rámec pro usnadnění udržitelných investic;

13. PODTRHUJE, že je důležité chránit zdraví našich občanů a zvláště se při tom zaměřit na zlepšování kvality ovzduší a vody a na zamezení expozici všem látkám vzbuzujícím obavy, a to zejména látkám vzbuzujícím mimořádné obavy, které jsou v celé Evropě uváděny na trh nebo uvolňovány do životního prostředí, či na minimalizaci této expozice;
14. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité urychlit přechod k oběhovému, netoxickému, bezpečnému a klimaticky neutrálnímu hospodářství účinně využívajícímu zdroje, které se vyznačuje bezpečnými a udržitelnými vzorci výroby a spotřeby, a zajistit, aby k plnění tohoto cíle přispíval i způsob koncipování unijních politik v oblasti konkurenceschopnosti, průmyslu, obchodu a v digitální oblasti; PODTRHUJE, že je v tomto ohledu důležité přecházet na netoxické oběhové materiálové cykly zlepšováním ekodesignu výrobků a co největším využíváním udržitelných obnovitelných a druhotných surovin, které jsou bezpečné pro lidské zdraví a životní prostředí; a VYZÝVÁ Komisi, aby předložila nový akční plán pro oběhové hospodářství a dlouhodobý strategický rámec pro oběhové hospodářství, včetně společné vize;
15. VYZÝVÁ Komisi, aby zajistila soudržnost 8. akčního plánu pro životní prostředí s cílem Pařížské dohody, jímž je usilovat o omezení nárůstu teploty na 1,5 °C, a s budoucí unijní dlouhodobou strategií klimaticky neutrální ekonomiky;
16. PODTRHUJE, že je zapotřebí urychleně přijmout další opatření s cílem chránit a obnovit suchozemskou, sladkovodní a mořskou biologickou rozmanitost a ekosystémové služby, prosazovat řešení inspirovaná přírodou a nadále podporovat udržitelné hospodaření s půdou; a VYZÝVÁ Komisi, aby reagovala na problémy zdůrazněné v globální hodnotící zprávě o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách, kterou v roce 2019 vypracovala platforma IPBES, včetně všech pěti hlavních příčin úbytku biologické rozmanitosti;

17. PODTRHUJE, že je zapotřebí do 8. akčního programu pro životní prostředí zahrnout ambiciózní, realistické a měřitelné cíle v oblasti biologické rozmanitosti, zajistit odpovídající a konzistentní financování pro účely biologické rozmanitosti, pokračovat v práci na souboru ukazatelů s cílem umožnit adekvátní hodnocení výsledků a přispívat k realizaci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030; UZNÁVÁ, že je zapotřebí problematiku biologické rozmanitosti plně začleňovat a zohledňovat v rámci odvětvových politik, mimo jiné prostřednictvím odvětvových akčních plánů zabývajících se příčinami úbytku biologické rozmanitosti; VYZÝVÁ Komisi, aby revidovala strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti a zohlednila při tom výsledky konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti konající se v roce 2020;
18. PODTRHUJE přínosy, které má prosazování hodnot a environmentálních standardů EU v celosvětovém měřítku, a to nejen s cílem chránit mezinárodní řád založený na pravidlech, ale rovněž ve snaze být průkopníkem v rámci ekologické a inkluzivní ekonomické transformace a pomáhat při tom Evropské unii formulovat globální standardy, jakož i využívat přínosů plynoucích z výrazné konkurenční výhody; ZDŮRAZŇUJE, že je nutné chránit evropské standardy a zajistit větší soudržnost obchodní politiky s hodnotami EU v oblasti udržitelného rozvoje, včetně boje proti změně klimatu a úbytku biologické rozmanitosti;
19. ZDŮRAZŇUJE potenciál digitalizace a nových technologií, jako jsou družicová data, dálkový průzkum Země a umělá inteligence; VYBÍZÍ Komisi, aby se systematicky zabývala možnostmi a případnými riziky a výzvami, jež s digitální transformací souvisejí; ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí zlepšit shromažďování, analýzu a využívání údajů a využívat potenciál souhrnných údajů za účelem dosahování výsledků, rozšiřovat znalostní základnu, podporovat ekologické inovace a prostřednictvím nových podnikatelských modelů, procesů, výrobků a služeb proměnit ekologickou transformaci v příležitost; VYBÍZÍ Komisi a členské státy, aby zlepšily přístup k environmentálním datovým a informačním systémům a jejich využívání a prosazovaly osvědčené postupy;

20. ZDŮRAZŇUJE, že před přijetím 8. akčního programu pro životní prostředí i v jeho průběhu je zapotřebí zapojit do aktivního dialogu občanskou společnost, včetně mladých lidí, a dále soukromý sektor a akademickou obec; POUKAZUJE na klíčovou úlohu, kterou v rámci provádění akčního programu pro životní prostředí a z hlediska motivace veřejnosti k účasti na něm plní města.
-